

Til lovforslag nr. L 5. Skriftlig fremsættelse (23. februar 2005)

Fødevareministeren (Hans Chr. Schmidt):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om jordfordeling og offentlig køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (Jordfordelingsloven)

(Lovforslag nr. L 5).

Lovforslaget er en sammenskrivning af lov om jordfordeling mellem landejendomme (jordfordelingsloven) og lov om offentlig fremskaffelse af jord til jordbrugsmæssige formål m.m. (Jordkøbsloven). Lovforslaget er en genfremsættelse af det tidligere fremsatte lovforslag L 103.

Formålet med lovforslaget er at foretage en modernisering af lovgivningen på området, herunder særligt af de dele af lovteksterne, der vedrører miljø- og naturprojekters gennemførelse i det åbne land, og at tilpasse lovens tekst til at omfatte jordfordelinger, som omfatter almindelige arronderingsmæssige forhold med offentlig støtte efter EU-reglerne for udvikling af landdistrikterne.

Forslaget viderefører i vid udstrækning de gældende bestemmelser i de to love, men lovforslaget medfører en forenkling af kriterierne for det offentliges erhvervelser og afhændelser af fast ejendom, som gennemføres med hjemmel i lovene. Loven skal erstatte de to hidtidige love.

Lovforslaget muliggør, at de opgaver, som Direktoratet for FødevareErhverv udfører i forbindelse med gennemførelse af jordfordelinger, helt eller delvist kan udlægges til private.

Fra at være en offentlig støtte til gennemførelse af jordomlægninger til fremme af driftsforholdene i landbruget, er jordfordelingsinstrumentet i de senere år mere og mere blevet anvendt som instrument til realisering af naturgenopretningsprojekter o.l. Især har etableringen af

vådområdeprojekter i Vandmiljøplan II vist, at principperne i de tidligere jordlove om opkøb af jord til jordbrugsmæssige formål og om jordfordeling er særdeles velegnede værktøjer til såvel gennemførelse af forhandlinger med berørte lodsejere som den tekniske og juridiske berigtigelse af indgåede handler.

Lovforslaget bygger på den særlige sammenhæng mellem jordfordeling og muligheden for gennem jordkøb at etablere en jordpulje, idet gennemførelse af jordfordeling ved arealkrævende projekter i det åbne land som hovedregel forudsætter tilstedeværelsen af puljejord. Opkøb af puljejord uden for projektområderne er et effektivt redskab til at fremskaffe erstatningsarealer til berørte landbrugsbedrifter. Hermed holdes produktionsapparatet intakt, hvilket ofte er en afgørende forudsætning for lodsejernes frivillige deltagelse i projekterne. Det er således nødvendigt for fastholdelse af princippet om, at det er frivilligt at deltage i en jordfordeling, der fremmer gennemførelsen af et natur- og miljøprojekt, at der er mulighed for at kunne tilbyde de berørte lodsejere erstatningsarealer.

Lovforslaget danner således grundlag for, at der er et samlet instrument til rådighed, der kan sikre, at realiseringen af arealkrævende projekter i det åbne land bliver til gavn for både landbrugerhvervet, naturen og miljøet.

Lovforslaget viderefører i vid udstrækning bestemmelserne i de gældende love. Ud over den formelle hjemmel til køb af puljejord videreføres hjemmelen til at pålægge forkøbsret for staten til såkaldt frijord, dvs. landbrugsjord uden landbrugspligt med henblik på, at arealerne senere kan blive sammenlagt med en landbrugsejendom. Derudover videreføres den hjemmel til køb af jord til kolonihaveformål (*oprettelse af nye havekolonier, tilvejebringelse af erstatningsarealer og erhvervelse af eksisterende haver*), som